

AZ ÉLET DELÉN

„Az emberélet útjának felén — egy nagy, sötétlő erdőbe jutottam, — mivel az igaz utat nem lelém.“ Hány éves lehetett a halhatatlan költő, Dante, amikor az Isteni Színháték bevezető sorait megírta? Harmincöt, mint ahogy Boccaccióra támaszkodva egyesek gondolják? A firenzei köztársaság kormányának magaslátáról tekintett volna szét, s látta, hogy mennyien úttalanok? Vagy már elérte az ötvenet? Megízlette a számüze-tés kenyerét? Egy biztos: a meglett ember élményvilágát tükrözik ezek a sorok. Mint annyian mások, ő is megélte, hogy eddigi, napsugarasnak tűnő útján sötétség, „vad vadon“ veszi körül, ezen keresztüljutva találja meg a „jót“.

A meglett ember problémáiról, az életút felét taposókról szeretnénk mi is írni. A gyermekekről, fiatalokról mindig sok szó esett. Utóbbi időben (ebben az évben különösen is) gyakori téma az öregek. Kevésbé gondolunk azokra, akik a nap terhét hordozzák. Pedig ez az életkor is gyakran válságokkal terhes. Itt pattannak ki a megelőző évek eltussolt problémái; itt vetjük el öregkorunk életstílusának csíráit. Kétségtelen: az élet zenitjén fellépő kihívásokra adott válasznak egyéni színezete lesz, amint a serdülők is különböznek egymás közt. Manapság mégis mindinkább tudatosul, hogy a „középkorúak“ — férfiak éppúgy, mint a nők — gyakran válságon mennek keresztül otthon, munkahelyükön, hitükben. Néha azzal mentegetjük magunkat, hogy mondanivalónk java amúgy is nekik szól. Máskor azt gondolhatjuk, hogy az élet sodrában állóknak nincs se idejük, se erejük magukra gondolni. De pontosan ezért nem szorulnak még inkább testvéri kézre?

Az élet delén járók s ilyenkor esetleg válságba jutottak arcképét találóan rajzolja meg Kereszty Rókus. Sok ember megrendül, mert — mintegy előre tekintve — rádöbben, hogy kenyerének javát már megette, a halál közeledik, evilági sikon felfelé már nem haladhat. Nem képes megbirkózni ezzel a gondolattal. — Zichy Aladár tanulmánya szintén helyzetképet fest. Kiemeli, hogy a felnőtt embernek kötelessége belevetni magát az élet küzdelmébe, közre kell működnie a termelő, teremtő munkában. Ugyanakkor felhívja figyelmünket, hogy a hittel megélt katolikus erénytan és liturgia gazdag támpontot nyújt a modern élet hátszóján való felülemelkedéshez.

Belon Gellért elmélgedése arra tanít meg, hogyan talál rá a meglett ember a sötétből kivezető útra az imádságon keresztül. A Miatyánk hét kérése, Krisztusnak a keresztfán kiejtett hét szava találóan világíthat

bele a mindennapi élet körülményeibe, a legkeményebb és legnehezebb helyzetekbe.

Az élet delén erőforrást jelenthet a család. Aki itt ki tud teljesedni, az könnyebben viseli az élet egyéb próbáit. A megszokás, az éveken, évtizedeken keresztül felhalmozódott sebek azonban gyakran éppen „a szeretet melegágyát” tüntetik fel kibírhatatlannak. Újra meg újra vissza kell tehát térnünk a családi élet legmélyebb értékeihez, ha ki akarunk tartani a megkezdett úton, ha azt kívánjuk, hogy a család boldogságunk forrása legyen. A tavalyi püspöki szinódus után Josef Ratzinger bíboros csodálatosan gazdag pásztorlevélben összegezte azokat a főbb pontokat, amelyek a mai család számára döntőek. — A szülők közötti legbensős viszonynak kell megújulnia, nehogy az unottság csömöre mérgezze meg bensőségüket. De lehet-e ezen a téren valami újat mondani azoknak, akik már évek óta házas életet élnek? Sok fiatal házas példája elgondolkozathat: az egyoldalú nemi felvilágosítás és a személyes szabadsággal elmentés szabadoosság évről évre csak növeli a „szerencsétlen házasságok” százalékát. Chilla Raymond előadása a helyes beállítottságra tanít: mit is jelent valakit testünkkel, egész valónkkal, helyes értékeléssel, teljesen szeretni.

A 10—20 éve megkötött házasságok egyik kulcskérdése a nevelés. A generációkat szinte tátongó úr választja el, és a fiatalokkal szemben tanúsított magatartás nem egyszer éket ver a szülők közé. Németh József középiskolai tanár felsorakoztatja a legfontosabb alapelveket. Majd konkrét szempontokra utal, amelyek megkönnyítik a tizenévesek és a szülők, nevelők közötti viszonyt. Hisz ennek légkörét elsősorban a felnőttek magatartása szabja meg.

Minden jóakarát ellenére azonban ne várjuk azt, hogy az összes problémák, mégpedig azonnal megoldódnak. Halfmanné élete, Sárosi Judit írása sokaknak nyújthat vigaszt, támaszt. Külsőleg zátonyra futott hajó, felörlődésre kárhóztatott élet? Ó mégsem adja fel. Sőt ezt az életet használja fel Isten és emberek iránti szeretetének növelésére. Megtanít, hogy a napi nyomorúságok égető hevétől perzselő éveket is lehet a hit fényénél vállalni, mindebből győztesen kikerülni. — Aki Krisztusra szegezi szemét, az élet legsűrűbb erdejében sem veszti el irányító csillagát.